

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi oikeudesta korkeakouluissa tehtäviin keksintöihin annetun lain muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö 22.5.2018, TEM/1015/03.01.01/2018, TEM002:00/2018

Korkeakoulukeksintölain uudistamisen tavoitteena on korkeakouluissa syntyvien keksintöjen kaupallistamisen tehostaminen. Tämä on kannatettava tavoite. Lakiesitysluonnoksessa myös todetaan, että keksintöjen kaupallistamista ei voida yksinomaan ratkaista lain muutoksen keinoin vaan sen rinnalla on kehitettävä korkeakoulujen yhteisiä innovaatioprosesseja ja -palveluita sekä vahvistettava korkeakoulujen innovaatio-osaamista. UNIFI yhtyy tähän näkemykseen muistuttaen samalla, että palvelujen kehittäminen ja osaamisen vahvistaminen edellyttävät resursseja.

Keksintöoikeudet määräytyvät sen mukaan, onko kyse avoimesta vai sopimustutkimuksesta. Avoin tutkimus on lain määritelmän mukaan korkeakoulun omalla rahoituksella tekemää tutkimusta ja sopimustutkimus sellaista, jossa on mukana muualta saatua tutkimusrahoitusta. Avoimessa tutkimuksessa keksintöoikeudet kuuluvat keksijälle itselleen ja sopimustutkimuksessa korkeakoululle. Nykylaki tukee kaupallistamista, kun oikeudet ovat joko kokonaisuudessaan yliopistolla tai kokonaisuudessaan tutkijalla. Usein näin ei kuitenkaan ole, ja oikeuksien erottelu hankaloittaa korkeakoulussa syntyneiden keksintöjen hyödyntämistä ja pahimmillaan estää sen.

Korkeakoulukeksintöjä tuotetaan tyypillisesti useiden erillisten hankkeiden ja rahoituslähteiden avulla. Vastaavasti tutkijat työskentelevät yliopistoissa monenlaisissa työsuhteissa ja erilaisilla sopimuksilla saaden rahoitusta monista eri lähteistä. Tutkija voi samanaikaisesti olla myös työsuhteessa useampaan yliopistoon ja tehdä keksintöjä vapaa-ajallaan tai vaikkapa dosenttina opinnäytettä ohjatesaan ilman työsuhdetta. Ei ole aina selvää, mille yliopistolle oikeudet tulisi siirtää. Lakiesityksessä ei ole otettu huomioon tätä rahoituslähteiden ja työsuhteiden kirjoa vaan tilanne on oletettu paljon todellisuutta yksinkertaisemmaksi. Immateriaalioikeuksien hallinta ja siirto kaupallistavalle taholle vaikeutuu, kun omistajuus hajaantuu korkeakoulun ja yksittäisten työntekijöiden kesken. Korkeakoulujen sisällyttäminen työsuhdekeksintölakiin selkiyttäisi nykytilannetta, mutta edellyttää laajaa ja huolellista valmistelutyötä, jossa otetaan huomioon korkeakoulujen erityispiirteet.

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2, 00130 Helsinki

Puhelin 050-522 9421 (toiminnanjohtaja), 050-370 7560 (johtava asiantuntija), 050-5858 565 (asiantuntija)

Sähköposti etunimi.sukunimi@unifi.fi www.unifi.fi

Helsingissä 14.06.2018

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Jukka Mönkkönen".

Jukka Mönkkönen
puheenjohtaja

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Leena Wahlfors".

Leena Wahlfors
toiminnanjohtaja